Aan: gemeente Noordenveld
omgevingsvisie@noordenveld.nl
Postbus 109
9300 AC Roden

Betreft: Zienswijze op de concept omgevingsvisie van de gemeente Noordenveld
Datum: 21-10-2026
Indieners: IVN afdeling Roden-Norg en IVN afdeling Peize
Correspondentieadres: secretaris@ivnrodennorg.nl

Op 6 september stuurde IVN Roden-Norg een brief aan de gemeenteraad waarin we op hoofdlijnen een visie beschreven die wat ons betreft de onderlegger vormt voor deze zienswijze. We hebben de brief daarom als bijlage bij deze zienswijze bijgevoegd.

Zowel IVN Roden-Norg als IVN Peize zijn ingenomen met de nadruk op natuur en groen die uit deze omgevingsvisie spreekt. In deze gezamenlijke zienswijze willen we toch een paar, naar ons inzicht, gemiste kansen benadrukken.

Zienswijze op hoofdlijnen

De omgevingsvisie bevat een mooie gebiedsbeschrijving en geeft op veel punten richting. Op veel punten zet de gemeente de juiste koers in, maar minder duidelijk is waar we precies uitkomen en wanneer. In onze ogen ontbreekt een duidelijk punt op de horizon en een overtuigende schets van het tijdspad om daar te komen.

De inwoners hebben nadrukkelijk aangegeven wat de kernkwaliteiten van onze gemeente zijn: **natuur** en **groen**. Een beeld waar IVN zich natuurlijk volledig in herkent. We bevelen daarom aan om juist die kernkwaliteiten te benutten en verder uit te bouwen: **maak van Noordenveld de groenste en gezondste gemeente van Nederland.**
Concreet bevelen we aan:

1. Focus op de kernwaarden natuur en groen.
2. Maak van Noordenveld de gemeente met het schoonste water, de schoonste lucht en de gezondste bodems. Geef topprioriteit aan een gezonde leefomgeving.
3. Maak de beken klimaatrobuust, laat ze meanderen, vergroot de waterkwaliteit en verbind de beken weer aan hun bron, het Fochteloërveen.
4. Versterk de groen-blauwe dooradering van het landschap, versterk de ecologische verbindingen, versterk de biodiversiteit en combineer dit met versterking van de recreatieve infrastructuur.
5. Beperk de emissies naar water en lucht, zet in op de transitie naar duurzame landbouw.
6. Zoek samenwerking en partners en zet samen de schouders onder het realiseren van dit mooie toekomstbeeld.

Hierbij hebben wij oog voor de balans zoals genoemd in het stukje ‘Balanceren tussen landschappelijke kwaliteit en nieuwe ruimtevragers’ op blz. 20. Het baart ons zorgen dat het voorkeursalternatief, zoals uitgewerkt op blz. 26 van de Omgevingseffectrapportage, klaarblijkelijk weinig (en soms niets) bijdraagt aan het verbeteren (boven autonome ontwikkeling) van de verschillende aspecten van zowel waterkwaliteit als natuurwaarden. De analyse geeft een groot aantal knelpunten aan. Van belang hierbij is dat in tabel 11-1 van de Omgevingseffectrapportage wordt aangegeven dat deze negatieve effecten, in ieder geval deels, te mitigeren zijn.

Over het algemeen missen we ook een zeker urgentieniveau; een ambitieus, maar realistisch tijdspad ontbreekt Zo worden er voor het klimaatrobuust maken van de gemeente vage doelen geformuleerd voor 2050, terwijl we nu reeds geconfronteerd worden met de effecten van klimaatverandering. Klimaatverandering vereist een integrale aanpak van waterkwaliteit, stikstofproblematiek, verduurzaming van de landbouw en wateropslag in bovenlopen en veengebieden. Ook bij het ontwikkelen van duurzame energie missen we een gevoel van urgentie doordat concrete doelstellingen ontbreken.

Zienswijze op onderdelen

1. Op pagina 28 gaat het over ruimte voor hernieuwbare energie. IVN vindt dat er onvoldoende is nagedacht over de effecten op de natuur en het milieu bij aanleg van een zonnepark in het Matslootgebied. Deze mening wordt ondersteund door de vermelding onder punt 13 in tabel 11.1 van de Omgevingseffectrapportage. In onze ogen is de keuze voor dit gebied onvoldoende onderbouwd en overbodig gezien de capaciteit van de locatie bij Zuidvelde. Overigens is het bijna 2030 en de omgevingsvisie kijkt verder, zonder concrete doelen over de toekomstige energievoorziening te formuleren. We zien dit als een grote omissie.
2. Op pagina 42 en 43 gaat het over een gezonde en veilige leefomgeving. Het gaat vooral over wettelijke normen. We missen de Global Goals. We missen vooral ambitie en het benoemen van de kernkwaliteiten van onze gemeente, zoals we onder punten 1-6 hebben aangegeven. Dit gaat ook veel verder dan alleen het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de buurt van woningen. De lat moet veel hoger, naar een duurzame, biologische landbouw.
3. In paragraaf 5.2 Buitengebied worden op uitstekende wijze de principes beschreven die zullen leiden tot een klimaatrobuust en biodivers buitengebied. Concrete maatregelen en doelen worden er echter niet genoemd. Volgens de omgevingseffectrapportage, paragraaf 7.2.1, is er slechts een geringe verbetering (t.o.v. ongewijzigd beleid) van de biodiversiteit te verwachten door de voorgestelde maatregelen.
4. In het onderdeel Natuur wordt op een goede manier richting gegeven aan de gewenste ontwikkelingen, echter:
    a. de Basiskwaliteit Natuur vormt naar ons idee een minimaal kwaliteitsniveau en we hadden hier meer ambitie verwacht;
    b. we missen een stevige inzet op de natuurlijke inrichting van <u>alle</u> bovenlopen van beken;
    c. we missen de verbetering van de waterkwaliteit als voorwaarde voor hoogwaardig natuurherstel;
    d. we missen de onderwerpen groen-blauwe dooradering en de bossenstrategie, zoals die door Provincie en Rijk worden ingezet. Deze bieden grote kansen voor de ruimtelijke en kwalitatieve versterking van natuur, landschap en recreatieve mogelijkheden. Waarom zijn deze niet meegenomen?

Wij hopen ten zeerste dat de door ons aangedragen punten weerklank zullen vinden in een geactualiseerde versie van de gemeentelijke omgevingsvisie en zo bijdragen aan een natuurinclusieve gemeente waar het mooi wonen, werken en recreëren zal zijn.

Met vriendelijke groet,
Namens de IVN afdelingen Roden-Norg en Peize,

Henk van den Brink, voorzitter IVN Roden-Norg
Janneke Krooneman, voorzitter IVN Peize